

VÝROČNÍ ZPRÁVA O ČINNOSTI TÝMU Č. 2 PRO PROJEKTOVÁNÍ A PŘÍPRAVU STAVEB ZA ROK 2021

Vedoucí týmu: Ing. Radovan Hrnčíř
Tajemník týmu: Ing. Radka Knottová

1. Poslání a charakteristika týmu

Tým č. 2 pro projektování a přípravu staveb slouží jako platforma pro výměnu informací mezi projektanty a dodavateli stavebních prací. Tyto informace se týkají zejména technologického pokroku, nových materiálů, nových zákonných úprav, metodik a předpisů a jejich dopadů do projektové přípravy staveb a následně do jejich realizace. Dále je místem pro výměnu zkušeností z provádění technického dozoru, který inženýrské kanceláře vykonávají pro investory na stavbách členů Sdružení. Členové týmu č. 2 se účastní zpracování a připomínkování řady předpisů, které přípravu a provádění staveb ovlivňují, mezi něž patří především zákon o zadávání veřejných zakázek, stavební zákon, smluvní podmínky a metodiky. Členskou základnu týmu tvoří delegovaní zástupci členů Sdružení, tj. stavební společnosti, projektové organizace a zástupci ČVUT v Praze a VUT v Brně.

2. Dosavadní činnost týmu

V roce 2021 vzhledem ke koronavirové epidemii proběhla pouze jedna porada, a to v listopadu 2021. Na poradě týmu jsou zváni i představitelé nečlenských projektových organizací, pravidelně se jednání účastní ředitel odboru výstavby ŘSD ČR Ing. Petr Kúrka.

Pořadové číslo a datum porady	Místo konání / u firmy	Počet účastníků	Z toho členů týmu
16. porada: 1. 11. 2021	PRAGOPROJEKT, a.s. Praha a on-line prostřednictvím MS Teams	22 osobně 8 on-line	10

3. Členská základna týmu (stav k 31. 12. 2021)

Tým pro projektování a přípravu staveb měl k 31. 12. 2021 20 členů, z toho 6 členů z projektových organizací a 3 zástupci z vysokých škol.

4. Výsledky činnosti týmu v roce 2021 včetně zhodnocení

Vedoucí týmu se účastnil řady jednání týkajících se zvláštních smluvních podmínek Bílé knihy FIDIC. Sdružení prostřednictvím tajemníka týmu připomínkovalo a účastnilo se projednávání připomínek ke zvláštním smluvním podmínkám Červené knihy FIDIC pro SŽ a zvláštním smluvním podmínkám Žluté knihy FIDIC pro ŘSD ČR včetně valorizace.

Sdružení připomínkovalo další dokumenty, např. návrh Programového dokumentu Operačního programu Doprava 2021–2027 a rozpočet SFDI.

Sdružení bylo aktivní v projednávání administrace změn na stavbách ŘSD ČR a v problematice odpovědného zadávání.

Zástupci Sdružení se pravidelně účastnili aktivit týkajících se BIM a byly připomínkovány vznikající metodiky.

Porada týmu byla zaměřena zejména na následující témata:

Aktuální informace z ŘSD ČR

Ředitel úseku výstavby ŘSD ČR Ing. Petr Kúrka prezentoval rozpočet ŘSD ČR, čerpání roku 2021 a návrh rozpočtu roku 2022 a střednědobý výhled na roky 2023–2026. Informoval o alternativním systému posuzování PD spočívajícím především v konsolidaci připomínek a projednání zásad pro projektování před zahájením prací. Dále Ing. Kúrka informoval o vyhodnocení plánovaných silnic/dálnic z pohledu rizika svahových deformací a o nových typech dokumentací DUR+ a TES+, které vznikly v návaznosti na novelu stavebního zákona a přináší spoustu rizik. Ing. Kúrka informoval o liovém zákoně, který vstoupil v účinnost od 1. 1. 2021. Byl vydán Metodický pokyn 1/2021 verze 1.0 obsahující pokyny k využívání nových institutů, které zákon přináší v podmínkách ŘSD ČR. Ing. Kúrka upozornil na úskalí projektové přípravy, zdůraznil především kontaminaci zemin a nesprávně zpracovaný harmonogram. Ing. Kúrka stručně informoval o řešení následků pandemie

COVID-19 na stavbách ŘSD ČR v rámci II. vlny, tj. říjen 2020 až duben 2021. Nároky spojené s kompenzací nákladů COVID-19 odhadem na cca 67 stavbách ve výši cca 200 mil. Kč bez DPH. Závěrem Ing. Kúrka zmínil změny ve směrnici SGR 18/2017 v 1.3 týkající se ZBV.

Výstupy z činnosti TRT, metodiky BIM

Ing. Martin Sirotek informoval o metodikách SFDI pro přípravu informačních modelů dopravních staveb. Pro projednání metodik byl ustanoven Technický redakční tým, ve kterém jsou zástupci státních organizací i soukromé sféry. Datový standard pro silniční a železniční stavby v úrovni DÚR, DSP a PDPS byl schválen v 02/2021, v úrovni RDS byl v TRT projednáván v průběhu roku 2021. V roce 2022 bude projednán Datový standard pro úroveň DSPS. Textová část je společná. Pro různé stupně dokumentace jsou modely různé úrovně, diskuze se vedou ohledně podrobnosti. Je potřeba udržovat vzájemnou informovanost a koordinaci mezi DS SFDI (MD) a DSS ČAS (MPO).

Změny předpisů MD ČR – White Book FIDIC

Ing. Milan Kalný informoval, že smluvní podmínky FIDIC White Book 4. ed. byly přeloženy už v roce 2006 a zavedeny v roce 2008. V roce 2017 byly smluvní podmínky FIDIC WB 5. ed. aktualizovány a od té doby se jedná s ŘSD ČR o zvláštních smluvních podmínkách. V 12/2020 byly zvláštní smluvní podmínky pro projektové práce dokončeny a následně 04/2021 schváleny Centrální komisí MD ČR a vydány. Zbývá dokončit vzorové přílohy. Dále je rozpracován překlad Smaragdové knihy, která se zabývá stavbou tunelů.

Změny předpisů MD – směrnice pro dokumentaci staveb

Ing. Ivan Rybák informoval, že je platná verze směrnice pro dokumentaci staveb (SDS) s účinností od roku 2017 s dodatky z let 2018 a 2019. Byl požadavek na revizi SDS, která spočívá v konsolidaci těchto tří materiálů a v zapracování legislativních změn. Ing. Rybák seznámil s aktuálním stavem směrnice a prezentoval jednotlivé úpravy.

Metodika stanovení cen konzultačních služeb

Ing. Kalný informoval, že v roce 2020 byl diskutován se SFDI návrh CACE, aby v rámci cenových normativů, které vydává pro stavební práce, připravilo i cenové normativy pro projektové práce a konzultační činnosti. Ceník UNIKA je již zastaralý. S tím souvisí i aktualizace hodinových sazeb techniků a inženýrů, aktualizace rozsahu podle projektových fází a zavedení BIM. SFDI přislíbilo projednání zpracovaných výstupů v resortu dopravy a připustilo možnost další diskuze nad případnou možností finanční podpory pro vytvoření cenových normativů. Návrh cenových normativů pro projektové práce a konzultační činnosti bude připraven do 06/2022.

Digitalizace procesu sledování kontroly kvality staveb v rámci TDI

Ředitel útvaru kontroly kvality staveb ŘSD ČR Ing. Jiří Hlavatý, Ph.D., seznámil přítomné s Centrálním evidenčním systémem, který by měl evidovat výrobky a odbourat jejich dokladování v rámci jednotlivých staveb. Výhodou systému je jednotný schvalovací proces a aktualizace dokladů, zjednodušení komunikace, zrychlení procesu, okamžitá reakce na změnu legislativy a jednotné nastavení systému kontrol výroben. V rámci souhrnné závěrečné zprávy tedy nebude nutné dokládat jednotlivé doklady k výrobkům, ale ze systému jen schvalovací doložka/certifikát pro stavbu. Cílem je vznik knihy materiálů a výrobků na stavbě pro TDI a zhotovitele, kniha bude mít jeden doklad. Byly spuštěny webové stránky ces.rsd.cz.

Informace o činnosti BuildingSMART

Ing. Jiří Buneš informoval o struktuře BSi se zaměřením na postavení a činnost společnosti PRAGOPROJEKT, a.s., v této organizaci ve smyslu potřeb standardizace výměnného datového formátu (IFC) s přihlédnutím k národně specifickým potřebám ČR. Organizace BSi je zájmové mezinárodní sdružení se zaměřením na standardizaci metody BIM ve stavebnictví. Jako mezinárodní sdružení představuje prostor pro komunikaci potřeb z jednotlivých zemí a jejími výstupy jsou připravené podklady pro „velkou/závaznou“ standardizaci v organizacích ISO, CEN, IEC. Díky systému navrhování, zpracování a přijímání mezinárodních standardů je tento druh spolupráce vhodný, protože při návrhu standardů je již předjednáno a celý proces je časově optimalizován. Velkým problémem je malá účast českých zástupců z oblasti dopravní a technické infrastruktury v rámci metody BIM (ať již zájmové BSi a ISO, CEN, IEC).

Důležitou složkou působení směrem k odborné veřejnosti je též **publikační a lektorská činnost**. V této oblasti lze zmínit např. články členů týmu v odborných periodikách (např. v časopise SILNICE MOSTY).

V rámci **informační působnosti** týmu byli členové prostřednictvím e-mailů průběžně informováni o některých aktuálních legislativních i nelegislativních záležitostech a novinkách.

Sdružení realizovalo v uplynulém období i tematickou **školicí činnost**. Začátkem roku realizovalo Sdružení školení Malá násobilka FIDIC claim managementu v praxi. V září se uskutečnila konference Projektování pozemních komunikací, do programu byly zařazeny problematiky odpovědného zadávání i smluvních podmínek. Další vzdělávací aktivity byly vzhledem ke koronavirové situaci utlumeny.

Souhrnně je možno konstatovat, že dosaženými výsledky **tým splnil základní úkoly programu činnosti za uplynulý rok**, zejména takto:

1. Spolupracoval s ŘSD ČR a MD na přípravě zvláštních smluvních podmínek Bílé knihy FIDIC:
 - při dokončování části pro projekční a inženýrskou činnost;
 - podílel se na přípravě pro výkon TDI.
2. Sledoval vývoj rekonstrukce stavebního práva, zapojil se do připomínkování stavebního zákona.
3. Aktivně spolupracoval při transformaci ŘSD ČR.
4. Spolupracoval s ŘSD ČR v problematice úpravy administrace ZBV.
5. Společně s ostatními týmy Sdružení vyvíjel potřebné aktivity v oblasti předpisů v oboru pozemních komunikací:
 - zapojil se do přípravy „Metodiky SFDI pro stanovení předpokládaných cen konzultačních služeb a projektových prací“.
6. Podílel se na publikační činnosti v odborných periodikách (zejména ve zpravodaji SILNICE MOSTY).
7. Podílel se na vzdělávacích akcích.
8. Přípravoval konferenci Projektování pozemních komunikací.
9. Pokračoval ve spolupráci s příslušnými expertními skupinami CACE, SPS, Nadace ABF, SIA ČR – Rada výstavby, ČKAIT a ARI.
10. Aktivně spolupracoval při zavedení BIM v ČR.
11. Sledoval vypisování pilotních projektů s multikriteriálním hodnocením nabídek.
12. Plnil informační funkci týmu a průběžně informoval členy týmu o případných legislativních i jiných novinkách, které jsou předmětem zájmu týmu.

5. Související pracovní jednání a činnosti

V souvislosti s činností týmu, v rámci připomínkování dokumentů a vydávání stanovisek (smluvní podmínky FIDIC, metodiky SFDI, BIM, transformace ŘSD aj.), se uskutečnila celá řada jednání.

Administrace změn na stavbách ŘSD ČR

Byly zpracovány aktuální podněty ke zlepšení v oblasti administrace změn na stavbách ŘSD ČR a návrh zjednodušeného krokovníku za Sdružení a CACE.

Odpovědné zadávání a zadávání podle ekonomické výhodnosti

K problematice se uskutečnila řada schůzek v rámci Sdružení. Byl odeslán na ŘSD ČR dopis s nabídkou spolupráce při nastavení kritérií, která budou zdůrazňovat rovněž jiné aspekty než pouze cenu.

Nepředvídatelné navyšování cen stavebních materiálů a zhoršení jejich dostupnosti

Uskutečnila se řada jednání, pracovní skupina Sdružení a SPS zpracovala návrh inflační doložky.

Transformace ŘSD ČR

Odborníci z členských organizací byli v uplynulém roce zapojeni do pracovních skupin k transformaci ŘSD ČR. Koncem roku byla činnost pracovních skupin utlumena.

BIM

V rámci BIM je Sdružení zastoupeno v řadě pracovních skupin. V roce 2021 se uskutečnila čtyři jednání Expertní skupiny BIM při SPS, bylo svoláno jednání Technického redakčního týmu SFDI i schůzka Rady pro BIM.

6. Informační zdroje a spolupráce s jinými institucemi

6.1. Informační zdroje

Převážná část informací je získávána od příslušných předkladatelských resortů a dále v rámci spolupráce s ostatními nevládními organizacemi působícími ve výstavbě, např. CACE, Nadace ABF, SIA ČR – Rada výstavby, ČKAIT, ARI a nečlenské organizace Sdružení.

6.2. Spolupráce s jinými institucemi

Nadále pokračovala úspěšná a přínosná spolupráce s orgány státní správy, s nevládními organizacemi a ostatními institucemi. Jednalo se zejména o následující instituce:

- Ministerstvo pro místní rozvoj;
- Ministerstvo průmyslu a obchodu;
- Státní fond dopravní infrastruktury (SFDI);
- Ředitelství silnic a dálnic ČR (ŘSD ČR);
- Ministerstvo dopravy;
- Svaz podnikatelů ve stavebnictví (SPS);
- Česká asociace konzultačních inženýrů (CACE);
- Asociace pro rozvoj infrastruktury (ARI);
- Asociace pro veřejné zakázky (AVZ);
- Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě (ČKAIT);
- VUT v Brně a ČVUT v Praze;
- Nadace ABF.

7. Plán činnosti na rok 2022

Činnost týmu bude nadále zaměřena na spolupráci v legislativní oblasti prostřednictvím zapojování členů týmu do připomínkování příslušných předpisů, především na sledování přípravy zvláštních smluvních podmínek Bílé knihy FIDIC, zavádění BIM v dopravní infrastruktuře a rekodifikaci stavebního práva.

Hlavní úkoly týmu pro rok 2022:

1. Spolupracovat s ŘSD ČR a MD na přípravě zvláštních smluvních podmínek Bílé knihy FIDIC:
 - dokončit a uvést do praxe část pro projekční a inženýrskou činnost;
 - podílet se na přípravě a zavedení pro výkon TDI.
2. Sledovat vývoj rekodifikace stavebního práva, zapojit se do připomínkování stavebního zákona.
3. Spolupracovat s ŘSD ČR v problematice úpravy administrace ZBV.
4. Společně s ostatními týmy Sdružení vyvíjet potřebné aktivity v oblasti předpisů v oboru pozemních komunikací:
 - zapojit se do přípravy „Metodiky SFDI pro stanovení předpokládaných cen konzultačních služeb a projektových prací“.
5. Podílet se na publikační činnosti v odborných periodikách (zejména ve zpravodaji SILNICE MOSTY).
6. Podílet se na vzdělávacích akcích.
7. Pokračovat ve spolupráci s příslušnými expertními skupinami CACE, SPS, Nadace ABF, SIA ČR – Rada výstavby, ČKAIT a ARI.
8. Aktivně spolupracovat při zavedení BIM v ČR.
9. Sledovat vypisování pilotních projektů s multikriteriálním hodnocením nabídek, spolupracovat při nastavování kritérií odpovědného zadávání.
10. Plnit informační funkci týmu a průběžně informovat členy týmu o případných legislativních i jiných novinkách, které jsou předmětem zájmu týmu.

V roce 2022 se uskuteční porady týmu v závislosti na průběhu přípravy a schvalování předpisů a metodik, které jsou ve spektru zájmu týmu.

Zpracovala: Ing. Radka Knottová, tajemník týmu
Schválil: Ing. Radovan Hrnčíř, vedoucí týmu

V Praze a Brně dne 26. 1. 2022